

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.SAN.2025/12-280
Konu: Şili Kimya Sektör Raporu Hk.

Mersin, 16/01/2025

Sayın Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Üyemiz,

Kimyevi Maddeler ve Mamulleri sektöründe faaliyet gösteren Birliğimiz üyelerinin uluslararası piyasalardaki rekabetçiliklerinin artırılmasını sağlamak amacıyla, Genel Sekreterliğimizce hazırlanmış olan “**Şili Kimya Sektör Raporu**” konu başlıklı raporumuz ilişikte tarafınıza sunulmaktadır.

Bilgilerini rica ederim.

Dr. Osman ERŞAHAN
Genel Sekreter Yrd.

Ek: Şili Kimya Sektör Raporu

AKDENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ

KİMYEVİ MADDELER VE MAMULLERİ SEKTÖRÜ

ÜLKE DEĞERLENDİRMESİ

HAZIRLAYAN: OSMAN BÜLBÜL
SANAYİ SEKTÖRLERİ ŞUBESİ

1.GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	ŞİLİ Cumhuriyeti
Nüfus	20,09 milyon (2024)
Dil	İspanyolca
Yüz ölçümü	756.096 km2
Başkenti	Santiago
Eyaletler	Aisen del General Carlos Ibanez del Campo, Antofagasta, Araucania, Arica y Parinacota, Atacama, Biobio, Coquimbo, Libertador General Bernardo O'Higgins, Los Lagos, Los Rios, Magallanes y de la Antartica Chilena, Maule, Region Metropolitana (Santiago), Tarapaca ve Valparaiso
Yönetim Biçimi	Başkanlık tip Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Gabriel Boric
Para Birimi	Şili Pezосу (CLP)

Kaynak: ticaret.gov.tr

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: APEC, BIS, CAN (associate), CD, CELAC, FAO, G-15, G-77, IADB, IAEA, IBRD, ICAO, ICC (national committees), ICCt, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRCS, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, ITUC (NGOs), LAES, LAIA, Mercosur (associate), MIGA, MINUSTAH, NAM, OAS, OECD (enhanced engagement), OPANAL, OPCW, Pacific Alliance, PCA, SICA (observer), UN, UNASUR, UNCTAD, UNESCO, UNFICYP, UNHCR, UNIDO, Union Latina, UNMOGIP, UNTSO, UNWTO, UPU, WCO, WFTU (NGOs), WHO, WIPO, WMO, WTO

Ülke Genel Bilgi

İsmi Aymara dilinde "dünyanın bitimi" anlamına gelen "chilli" kelimesinden gelen Şili, Güney Amerika'nın güneybatı kıyısında yer almakta olup, Atlantik ve Pasifik Okyanusları arasında stratejik bir konuma sahiptir. Arjantin ile 5.308 km, Bolivya ile 860 km ve Peru ile 171 km sınıra sahip olan ve 6.435 km kıyı uzunluğu olan Şili, kıyılarda çok yüksek olmayan dağların, orta kesimlerde verimli vadilerin, kuzeyde Atacama Çölü'nün, doğuda ise And Dağları'nın çevrelediği bir topografik yapıya sahiptir. www.mapas.mop.cl adresinden Şili ile ilgili haritalara ulaşmak mümkündür.

Şili'nin başlıca doğal kaynakları; bakır, iyot, kereste, demir cevheri, nitrat, değerli metaller ve molibdendir. Şili'nin başlıca tarım ve hayvancılık ürünleri; üzüm, elma, armut, soğan, buğday, mısır, yulaf, şeftali, sarımsak ve fasulye olmakla beraber; sığır eti, kanatlı etler, yün ve deniz ürünleri ise başlıca hayvancılık ürünleridir. Şili imalat sanayii büyük ölçüde bakır, madencilik, gıda ürünleri, balıkçılık, demir-çelik, ahşap, taşıt araçları, çimento ve tekstilden oluşmaktadır.

Şili'de Devlet Başkanı aynı zamanda Başbakanlık görevini de yürütmektedir. Dört yılda bir yapılan başkanlık seçimleri ile seçilen Devlet Başkanı, Bakanlar Kurulu üyelerini atama yetkisine sahiptir. İlk turu 21 Kasım 2021 tarihinde yapılan Şili Devlet Başkanlığı seçimlerinde hiç bir adayın ilk turda en az %50 oy oranını yakalayamaması üzerine en fazla oyu alan iki adayın yarıştığı 19 Aralık 2021 tarihli ikinci tur seçim sonuçlarına göre, demokratik sosyalizm ideolojisini benimseyen ve aralarında Komünist Partinin de bulunduğu sol "Apruebo Dignidad" ittifakının adayı Gabriel Boric oyların %55.8'ini alarak Devlet Başkanı seçilmiştir. Boric, görevini resmi olarak 11 Mart 2022 tarihinde devralmıştır.

Şili 16 bölgeden oluşmaktadır. Bu bölgeler Kuzeyden Güneye doğru sırasıyla, Región de Arica y Parinacota; Región de Tarapacá; Región de Antofagasta; Región de Atacama; Región de Coquimbo; Región de Valparaíso; Región Metropolitana de Santiago; Región del Libertador General Bernardo O'Higgins; Región del Maule; Región del Ñuble; Región del Biobío; Región de La Araucanía; Región de Los Ríos; Región de Los Lagos; Región de Aysén del General Carlos Ibáñez del Campo ve Región de Magallanes y la Antártica Chilena olarak adlandırılmaktadır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Şili, Latin Amerika'nın en gelişmiş ve istikrarlı ekonomilerinden biridir. Ülke, serbest piyasa ekonomisine sahip olup, ekonomik reformlar ve dışa açıklık politikaları sayesinde uzun yıllardır bölgedeki ekonomik liderlerden biri konumundadır. Şili ekonomisi özellikle bakır madenciliği, tarım, sanayi, ve hizmet sektörü üzerine inşa edilmiştir.

İhracat gelirlerinin %40'ını madencilikten, milli gelirin ise üçte birini bakırdan elde eden Şili'nin en büyük madencilik şirketi olan Codelco, tek başına dünya bakır üretiminin %10'unu gerçekleştirmektedir. GSYİH'nin %12'sini oluşturan ve ülkedeki işgücünün %12'sine istihdam sağlayan imalat sanayinde 2009 krizinde meydana gelen gerilemede sektörün küçük ve orta ölçekli şirketlerden oluşması etkili olmuş, hükümet tarafından bu üreticilere vergi kolaylıkları tanınmıştır. Kriz nedeniyle ülkenin en önemli sektörlerinden olan işlenmiş meyve-sebze ve şarap ihracatı da gerilemiştir. Hayvancılık ve balıkçılık sektörlerinin gelişmiş olduğu Şili'de işgücünün %10'u tarım sektöründe istihdam edilmektedir. Ülkede petrol üretimi 20 yıldır azalmakta olup, doğal gaz üretimi de tüketimi karşılayacak düzeyde değildir.

Ekonomik faaliyetler özellikle ülkenin orta kısmında yoğunlaşmıştır. Ülke nüfusunun %40'ını barındıran Santiago, GSYİH'nin %47'sini üretmektedir. Valparaiso bölgesindeki nüfus toplam nüfusun %10'unu oluşturmaktadır. Kuzeyde madencilik sektörünün gelişimi; güneyde somon yetiştiriciliği, turizm ve metanol üretimi, ekonomik faaliyetlerin ülke geneline yayılmasını sağlamıştır.

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	302,16	335,64	328,72	362,24	379,15	396,05	413,37	431,96
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	2,1	0,2	2,5	2,4	2,5	2,4	2,3	2,3
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	15 239	16 815	16 365	17 927	18 657	19 382	20 126	20 928
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	11,6	7,6	3,9	4,2	3,1	3	3	3
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-8,7	-3,5	-2,3	-2,7	-2,8	-2,9	-2,9	-3
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	7,9	8,7	8,5	8	7,8	7,7	7,5	7,5
Nüfus (milyon)	19,83	19,96	20,09	20,21	20,32	20,43	20,54	20,64
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	37,8	39,4	41	41,6	41,4	41,5	41,9	41,8

Kaynak: IMF

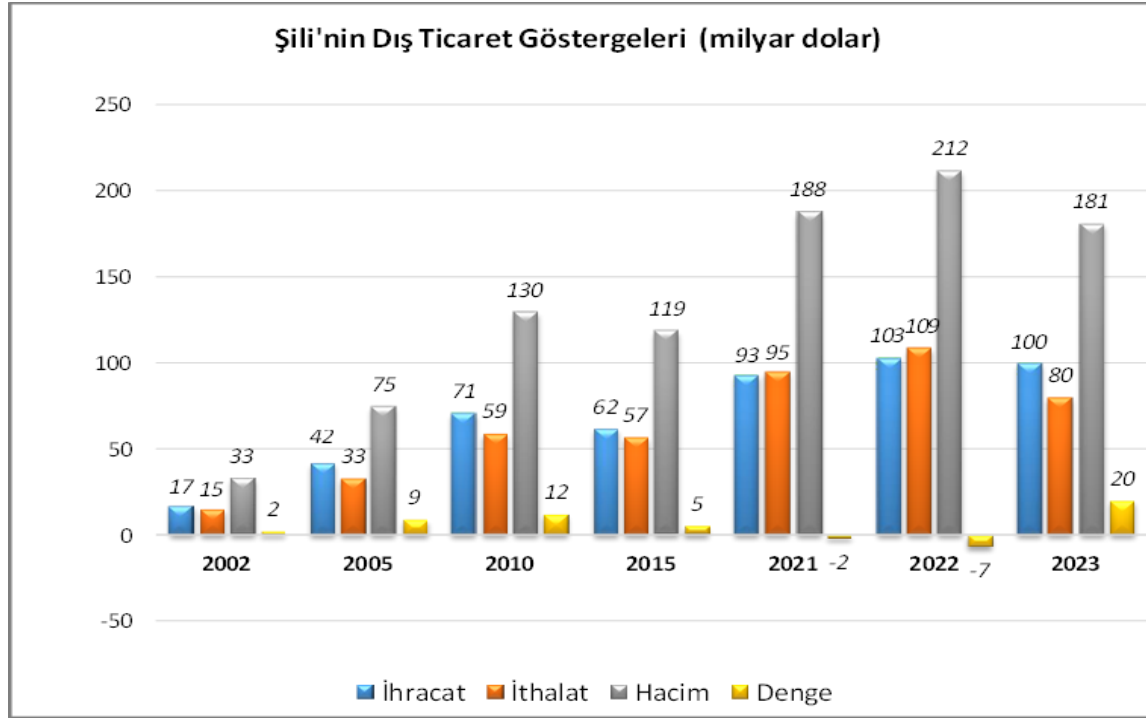
Tabloda detaylı belirtildiği üzere, 2022 yılında ŞİLİ GSYİH 302 milyar dolar iken 2029 yılında yaklaşık %65 artış ile 431,96 milyar dolar olacağı öngörülmektedir. 2022 yılında nüfus 19,83 milyon iken 2029 yılında nüfusun 20,64 milyon olacağı tahmin edilmektedir.

3. DIŐ TİCARET

Genel Durum

Latin Amerika'da, serbest piyasa ekonomisi modelini benimsemiŐ, ekonomik ve siyasi istikrara sahip yapısıyla ön plana çıkan Şili, sahip olduğu doğal kaynak zenginliği, kişi başına gelirin görelisi olarak yüksekliliği, düŐük dıŐ borç/Gayri Safi Yurt İçi Hasıla Oranı ile Latin Amerika'nın en müreffeh ülkelerinden biri olmaya devam etmektedir.

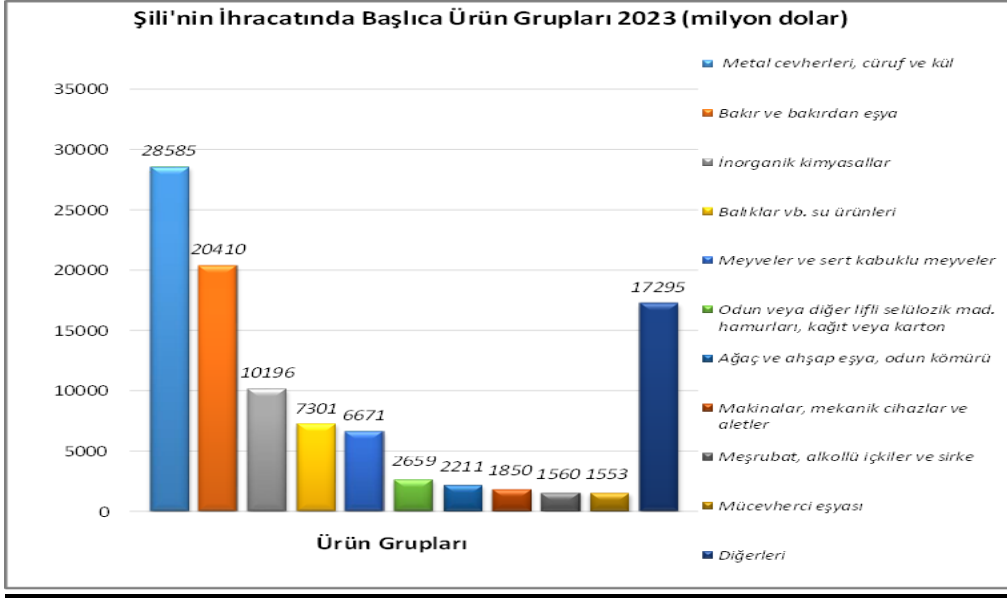
Ülkenin DıŐ Ticareti

Kaynak: Trademap

2002 yılında Şili'nin ihracatı 17 milyar dolar iken 2005 yılı 42, 2010 yılı 71, 2015 yılı 62, 2021 yılı 93, 2022 yılı 103, 2023 yılında ise 100 milyar dolara olarak gerçekleŐmiŐtir. İthalat ise 2002 yılı 194, 2005 yılı 311, 2010 yılı 440, 2015 yılı 413, 2021 yılı 623, 2022 yılı 711, 2023 yılında ise 100 milyar dolar olarak gerçekleŐmiŐtir.

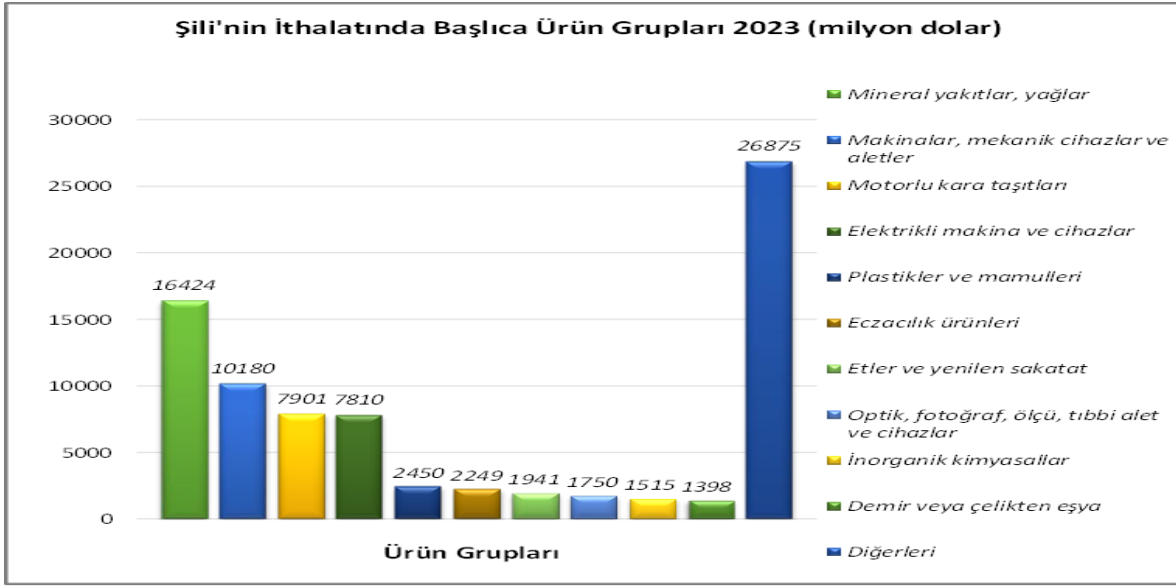
İhracat Bilgileri

Kaynak: Trademap

Şili'nin 2023 yılı ihracatında İnorganik Kimyasallar ürün grubu 10 milyar dolar ihracat ile ülke ihracat payında önemli bir yer kaplamaktadır.

İthalat Bilgileri

Kaynak: Trademap

Şili'nin 2023 yılı ithalatında ise Mineral Yakıtlar ve Yağlar ürün grubu 16 milyar dolar, Plastikler ve Mamülleri ise 2,4 milyar dolar ile önemli bir yer kaplamaktadır.

Sili İthalat Kalemleri

GTİP	Ürün Grubu	2019 İthalat Değeri	2020 İthalat Değeri	2021 İthalat Değeri	2022 İthalat Değeri	2023 İthalat Değeri
TOTAL	Tüm Ürünler	72827734	61395860	95168654	109265861	80492407
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümlü maddeler; mineral ...	14218535	9703735	17576432	28296806	16424323
84	Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler ve mekanik cihazlar; bunların parçaları	8858444	8113999	10963095	10730786	10179781
87	Demiryolu veya tramvay vagonları dışındaki taşıtlar ve bunların parça ve aksesuarları	8881493	5040771	9724878	12051895	7900925
85	Elektrikli makine ve cihazlar ve bunların parçaları; ses kayıt ve tekrar üretim cihazları, televizyon ...	6200599	7291804	9857423	8636935	7809782
39	Plastikler ve bunlardan mamul maddeler	2319935	2192765	3586436	3395619	2449778
30	İlaç ürünleri	1657611	1745257	2489488	2332611	2249307

Kaynak: Trademap

Sili İhracat Kalemleri

GTİP	Ürün Grubu	2019 İhracat Değeri	2020 İhracat Değeri	2021 İhracat Değeri	2022 İhracat Değeri	2023 İhracat Değeri
TOTAL	Tüm Ürünler	72779576	69964786	92887987	102625791	100290449
26	Cevherler, cüruf ve kül	20500369	20708780	31391904	27248267	28584852
74	Bakır ve bakırdan mamul eşyalar	14947583	15706217	23162156	21556288	20410423
28	İnorganik kimyasallar; kıymetli metallerin, nadir toprak metallerinin organik veya inorganik bileşikler, ...	2117157	2021382	2391712	10391716	10196160
03	Balıklar ve kabuklular, yumuşakçalar ve diğer suda yaşayan omurgasızlar	5765269	4929985	5803542	7457825	7300531
08	Yenilebilir meyve ve kuruyemişler; turunçgillerin veya kavunların kabukları	5784689	5814277	6480270	8029362	6670894
99	Başka yerde belirtilmeyen emtialar	2019313	1738189	1811273	2460641	3246681

Kaynak: Trademap

Kimya Sektörü Özelinde Potansiyeli Yüksek Ürünler

GTİP	GTİP KODU AÇIKLAMASI
<u>270791</u>	Kreozot Yağları
<u>382483</u>	Tris (2,3-dibromopropil) fosfat içeren karışımlar
<u>290373</u>	Diklorofloroetanlar
<u>283322</u>	Alüminyum Sülfat
<u>290315</u>	Etilen Diklorür (Iso) (1,2 -Dikloroetan)
<u>300441</u>	Efedrin ve tuzlarını içeren ilaçlar; dozlandırılmış veya perakende satış için ambalajlanmış
<u>290392</u>	Hekzaklorobenzen (ISO) ve DDT (ISO) (klofenoten (INN) 1,1,1 -trikloro-2,2-bis (p- klorofenil)etan)
<u>293080</u>	Aldikarb (ISO), kaptafal (ISO), metamidofos (ISO)
<u>293491</u>	Aminorex(Inn), Brotizolam (Inn), Clotizepam(Inn) Ve Diğer Innler; Bunların Tuzları
<u>350211</u>	Yumurta Albümini (Ovalbümin); Kurutulmuş

Kaynak: kolayihracat.gov.tr

4. Türkiye ile İlişkiler

Türkiye ve Şili arasındaki ekonomik ilişkiler, özellikle ticaret, yatırımlar ve iş birliği projeleri açısından gelişmektedir. İki ülke, 1 Mart 2011’de yürürlüğe giren Serbest Ticaret Anlaşması (STA) ile ticari bağlarını güçlendirmiştir. Bu anlaşma Türkiye’nin Latin Amerika’daki ilk STA’sı olma özelliği taşımakta ve ekonomik ilişkilerde önemli bir dönüm noktası oluşturmaktadır.

Ticaret Hacmi ve Başlıca Ürünler

Türkiye’nin Şili’ye ihracatında başlıca ürün grupları şunlardır:

- Kimyevi maddeler ve mamulleri (plastikler, kozmetik ürünleri)
- Motorlu kara taşıtları
- Tekstil ürünleri (örme ve dokuma kumaşlar)
- Elektrikli makineler
- Demir-çelik ürünleri

Şili’nin Türkiye’ye ihracatında ise öne çıkan ürünler:

- Bakır ve bakır türevleri
- Meyve ve kuruyemiş (üzüm, kiraz, kivi)
- Balık ve deniz ürünleri
- Kimyasal gübreler
- Şarap

Ekonomik İş Birliği Alanları

1. Enerji: Şili’nin yenilenebilir enerji kaynaklarına olan ilgisi, Türk enerji firmaları için iş birliği fırsatları sunmaktadır.

2. Altyapı ve İnşaat: Şili’deki altyapı projelerinde Türk müteahhitlik sektörünün tecrübesi değerlendirilmektedir.

3. Tarım ve Gıda İşleme: Şili’nin güçlü tarım sektörüne yönelik iş birliği ve teknoloji transferi fırsatları bulunmaktadır.

Geleceğe Yönelik Potansiyel

- Çevre dostu ürünler ve sürdürülebilir tarım çözümleri
- Dijitalleşme ve teknoloji yatırımları
- Turizm alanında kültürel ve ekonomik iş birliği projeleri

TÜRKİYE GENELİ SEKTÖR İHRACATININ ÜLKE BAZINDA DEĞERLENDİRİLMESİ / OCAK-ARALIK 2024 DÖNEMİ

2024 Ocak-Aralık dönemi Türkiye geneli Kimyevi Maddeler ve Mamulleri sektör ihracatı ülkeler bazında incelendiğinde, Şili Türkiye'nin ihracatında 71 milyon 800 bin dolar ihracat ve % 0,2 paya sahiptir.

ÜLKE	OCAK-ARALIK2023 MİKTAR (KG)	OCAK-ARALIK2024 MİKTAR (KG)2	DEĞİŞİM MİKTAR 23/24(%)	OCAK-ARALIK2023 FOB DEĞER(USD)	OCAK-ARALIK2024 FOB DEĞER(USD)2	DEĞİŞİM DEĞER 23/24(%)	PAY(%)
ŞİLİ	69.833.098	57.015.813	-18	69.930.221,90	71.800.003,32	3	0,2

Kaynak: Akdeniz İhracatçı Birlikleri

AKMİB İHRACATININ ÜLKE BAZINDA DEĞERLENDİRİLMESİ / OCAK-ARALIK 2024 DÖNEMİ

Akdeniz Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği'nin 2024 yılı OCAK-ARALIK dönem ihracatı ülkeler bazında incelendiğinde; Şili, Türkiye ihracatında 2 milyon 992 bin dolar ihracat ve %0,1 paya sahiptir.

ÜLKE	OCAK-ARALIK 2023 MİKTAR (KG)	OCAK-ARALIK 2024 MİKTAR (KG)2	DEĞİŞİM MİKTAR 23/24(%)	OCAK-ARALIK 2023 FOB DEĞER(USD)	OCAK-ARALIK 024 FOB DEĞER(USD)2	DEĞİŞİM DEĞER 23/24(%)	PAY(%)
ŞİLİ	2.243.211	3.023.099	35	2.667.111,14	2.992.977,04	12	0,1

Kaynak: Akdeniz İhracatçı Birlikleri

5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Türkiye'nin Şili'ye kimya ihracatı, iki ülke arasındaki ticari ilişkilerde önemli bir yer tutmaktadır. Aşağıda Türkiye'nin Şili'ye kimya sektörü kapsamında gerçekleştirdiği ihracatın genel durumu, ürün grupları ve ekonomik katkıları hakkında kısa bir bilgi notu bulabilirsiniz.

Türkiye-Şili Ticaretinde Kimya Sektörünün Önemi

Türkiye'nin Şili'ye yaptığı kimya sektörü ihracatında öne çıkan ürün grupları şunlardır:

1. Plastikler ve Plastik Ürünleri: Plastik ambalaj malzemeleri, borular ve profiller en çok ihraç edilen ürünler arasındadır.

2. Kimyevi Maddeler: Organik kimyasallar, boya, vernik ve yapıştırıcılar gibi endüstriyel kimyasallar ihraç kalemleri içinde yer almaktadır.

3. Temizlik ve Kozmetik Ürünleri: Sabun, deterjan ve kozmetik ürünlerinin ihracatında artış gözlemlenmektedir.

Ekonomik ve Ticari İlişkiler

Türkiye'nin Şili'ye kimya sektörü ihracatını artırmak için aşağıdaki ürün gruplarında önemli bir potansiyel bulunmaktadır:

1.İlaç ve Tıbbi Malzemeler: Şili'nin sağlık sektöründeki büyüme, bu alanda fırsatlar sunmaktadır.

2.Biyo-tabanlı Plastik ve Çevre Dostu Ürünler: Şili'nin sürdürülebilirlik politikaları doğrultusunda bu ürünlere talep artmaktadır.

3.Gübre ve Tarımsal Kimyasallar: Tarım sektörü için özel kimyasallar ihracatı potansiyel taşımaktadır.

4.İnşaat Kimyasalları: Şili'deki altyapı projeleri nedeniyle bu alandaki ürünlere talep yüksektir.

İhracatın Geleceği ve Beklentiler

Türkiye'nin kimya ihracatının önümüzdeki yıllarda yenilenebilir enerji kaynakları, yeşil kimya teknolojileri ve sürdürülebilir üretim süreçlerine daha fazla yönelmesi beklenmektedir.

Türkiye'nin Şili'ye yaptığı kimya ihracatı, iki ülke arasındaki ticari ilişkilerin önemli bir parçasıdır. Özellikle plastikler, ilaçlar, kozmetik ve kimyasal hammadde gruplarında güçlü bir ihracat performansı gösterilmektedir. Gelecekteki ticaretin sürdürülebilirlik odaklı gelişmelerle daha da artması beklenmektedir.

6. Faydalı Kaynaklar

T.C. Ticaret Bakanlığı Raporları [Ülke Profili \(ticaret.gov.tr\)](http://ticaret.gov.tr)

The Observatory of Economic Complexity [The Observatory of Economic Complexity \(oec.world\)](http://oec.world)

World Bank WITS [World Integrated Trade Solution \(WITS\) | Data on Export, Import, Tariff, NTM \(worldbank.org\)](http://wits.worldbank.org)

Trade Map [Trade Map - Trade statistics for international business development](http://www.trademap.org)

Kolay İhracat Platformu [Kolay İhracat Platformu Giriş \(kolayihracat.gov.tr\)](http://kolayihracat.gov.tr)